

ÚŘEDNÍ LIST

republiky Československé

DÍL I.

NAŘIZOVACÍ

Částka 16.

V Praze dne 24. ledna 1951.

Cena Kčs 4.50.

Obsah:

Resortní seznam a věcný obsah vyhlášek, nařízení a výnosů, uveřejněných v Úředním listu republiky Československé I — dílu nařizovacím v roce 1950.

(59.—61.) 59. Vyhláška ministerstva vnitřního obchodu o dávkách potravin na 2. přidělové období (od 29. ledna do 25. února 1950).

60. Vyhláška ministerstva vnitřního obchodu o dodávce vajec z uznaných chovů slepic v roce 1951.

61. Vyhláška báňských hejtmanství (vrchních báňských úřadů) v Praze a Brně, kterou se vydávají bezpečnostní předpisy pro koksovy.

59.

VYHLÁŠKA ministerstva vnitřního obchodu

ze dne 23. ledna 1951

o dávkách potravin na 2. přidělové období (od 29. ledna do 25. února 1950).

Ministerstvo vnitřního obchodu vyhláší podle § 1 dekrety presidenta republiky č. 118/1945 Sb., o opatřeních v řízení živovacieho hospodářství:

I. Přehled dávek.

§ 1.

2. přidělové období má čtyři týdny; celkové dávky potravin pro jednotlivé věkové skupiny spotřebitelů, na listky Z a na dodatkové listky P a T se stanoví (v gramech, kusech, litrech) takto:

Druh potravin	Děti			Mladiství	Dospělí	Přidavky		
	0—2	2—6	6—12	12—20	nad 20	Z	P	T
Maso a masné výrobky	650		1300	1800	1400	—	900	1800
Tuky: máslo	600		680	640	280	—	—	—
sádlo	—		280	280	200	—	50	560
umělé jedlé tuky	—		160	160	240	100	150	170
Cukr	1400		1400	1400	1100	300	—	—
Vejce	10		8	7*)	—	* jen do 18 let		
Mléko celkem denně	21 $\frac{3}{4}$	14 $\frac{1}{2}$	14 $\frac{1}{2}$	14 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{8}$			
Čokoládové cukrovinky	100		100	100	—			
Nečokoládové cukrovinky	100		100	100	—			
Krupice dehydr. nedehydr.	500 500	— —	— —	— —	— —			
Tvaroh	100		100	—	—			

II. Výdej potravin.

Jedlé mlýnské výrobky.

§ 2.

O dodávkách jedlých mlýnských výrobků, jakož i o udržování stálé zásoby platí dosavadní ustanovení.

Dětská krupička.

§ 3.

(1) Stanovené dávky krupice (dehydrované i nedehydrované) se vydají zároveň na obdélník kmenové části lístků na mléko a mléčné výrobky 3a-1, 3a-2, označující přidělové období a číslo lístku „2/1951/3a-1“ nebo „2/1951/3a-2“.

(2) Spotřebitelům, kteří se společně stravují a nedostávají lístky na potraviny, se vystaví odběrní list na krupici, při němž se počítá na každé dítě do 2 let, případně těhotnou ženu 1000 g krupice. Odběrní list se označí písmenem „U“ a přidělovým obdobím „2/1951“; na odběrní listy na krupici se vydává 50 % dehydrované a 50 % nedehydrované krupice.

Mléko.

§ 4.

Odběr na lístky se nemění. Odevzdá-li spotřebitel všechny objednávací lístky na mléko pro 2. přidělové období na jednu, musí je předložit nejpozději do 25. ledna 1951. Přihlašuje-li spotřebitel každý objednávací lístek na mléko zvlášť, musí býti odevzdán objednávací lístek na mléko na příští týden vždy do čtvrtka běžného týdne.

Tvaroh.

§ 5.

Stanovenou dávku tvarohu obdrží spotřebitelé do 12 let přímo bez předchozí přihlášky na ústřížek „tvaroh/2“ lístků na mléko a mléčné výrobky 3a-1, 3a-2, 3a-6, 3b.

Dále obdrží tvaroh dietní oddělení závodních jídelen, školní jídelny, nemocnice a nemocní.

Tuky.

§ 6.

(1) Dávky tuků se vydávají na ústřížky podle této tabulky:

Druh spotřebitele	Číslo lístku	M á s l o			S á d l o			Umělé jedlé tuky		
		ústřížky	množství g	celkem g	ústřížky	množství g	celkem g	ústřížky	množství g	celkem g
děti do 6 let	5a	„a1“ „a2“ „a3“	250 250 100	600	—	—	—	—	—	—
děti od 6 do 12 let	2b 5b	„b1“ „b2“ „b3“	250 250 180	680	„sádlo 2“	280	280	2 ústř. 4 ústř. 4 ústř.	50 10 5	160
mládež od 12 do 20 let	2c 5c	„c1“ „c2“ „c3“	250 250 140	640	„sádlo/2“	280	280	2 ústř. 4 ústř. 4 ústř.	50 10 5	160
dospělí nad 20 let	2d 5d	„d1“ „d2“	140 140	280	„sádlo/2“	200	200	„2d/2“ 2 ústř. 4 ústř. 4 ústř.	80 50 10 5	240
příjemci lístku	Z	—	—	—	—	—	—	2 ústř. 50 g tuky	50	100
příjemci dodatku lístku	P	—	—	—	2 ústřížky vepřové sádlo P/2	25	50	14 ústř. 2 ústř.	10 5	150
příjemci dodatku lístku	T	—	—	—	4 ústřížky vepřové sádlo T/2	140	560	12 ústř. 10 ústř.	10 5	170

(2) Na ústřížky na umělé jedlé tuky „2b/2“ a „2c/2“ se umělé jedlé tuky nevydávají; tyto ústřížky se prohlašují za neplatné.

Vejsce.

§ 7.

Stanovené dávky vajec se vydají takto:

po 5 vejcích na ústřížky na vejce „2/1“ a „2/2“ lístku na vejce 6a, po 4 vejcích na ústřížky na vejce „2/1“ a „2/2“ lístku na vejce 6b, 4 vejce na ústřížek „2/1“ a 3 vejce na ústřížek „2/2“ lístku na vejce 6c.

Výdej potravin na dodatkové lístky, lístky PS a lístek Z.

§ 8.

Na dodatkové lístky P a T, na lístky na potraviny PS-12 a PS 20, jakož i na lístek na potraviny Z se vydávají potraviny v množství, jak je na jednotlivých ústřížcích předtištěno. Jsou-li lístky PS 12 vydány spotřebitelům starším 18 let, oddělí se před výdejem ústřížky na vejce.

III. Společné stravování.

§ 9.

Pro spotřebitele, kteří se společně stravují a nedostávají lístky na potraviny, se vystaví souhrnné odběrní listy a odběrní listy na příslušný druh zboží, při čemž se počítá na každou stravanou osobu dávka, která je stanovena pro příslušnou věkovou skupinu spotřebitelů podle předcházejících ustanovení.

Závodní jídelny.

§ 10.

(1) Závodním jídelnám se poskytnou zvláštní přídavky potravin na osobu a přidělové období takto:

cukr na přípravu jídel	125 g,
cukr do teplých nápojů	130 g,
cukr na moučnický (na 1 moučnick)	10 g,
luštěniny	100 g,
umělý jedlý tuk	230 g,
egalizované mléko	½ l.

(2) Zvláštní přiděly pro dietní oddělení jsou tyto:

cukr na přípravu jídel	125 g,
cukr do teplých nápojů	130 g,
cukr na moučnický (na 1 moučnick)	10 g,
jedlý olej	50 g,
egalizované mléko	1 l,
tvoroh	100 g.

Další zvláštní přiděly pro dietní kuchyně (dieta: žaludeční, žlučnicková, neslaná, diabetická) se poskytují jako dosud.

Pohostinství.

§ 11.

Pro přiděl cukru hostincům a podobným podnikům socialistického sektoru na I. čtvrtletí 1951 platí obdobná ustanovení jako pro IV. čtvrtletí 1950. Hlášení o potřebě cukru na I. čtvrtletí 1951 předloží podniky velkorozdávčům do 10. února 1951, velkorozdávči pak tato hlášení, která nahrazují odběrní listy, předloží okresním národním výborům do 17. února 1951 a okresní národní výbory hlásí do 25. února ústřednímu ředitelství Čs. průmyslu cukrovarnického celkovou potřebu cukru na I. čtvrtletí 1951.

IV. Odběrní doklady.

§ 12.

(1) Předkládání ústřížků a vystavování odběrních listů se děje dosavadním způsobem. V zásadě se ústřížky započítávají tím množstvím zboží, které na ně bylo vydáno.

(2) Jednotlivé odběrní listy vystavené na podkladě ústřížků nesmějí být započítávány místním národním výborem při vystavování souhrnných odběrních listů nebo dílčích odběrních listů. Takové odběrní listy se započítávají jen při vystavování hromadných odběrních listů a zúčtovacích listů.

§ 13.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení; platí jen v českých krajích.

Ministr:

Krajčír v. r.

60.

VYHLÁŠKA **ministerstva vnitřního obchodu**

ze dne 22. ledna 1951

o dodávce vajec z uznaných chovů slepic v roce 1951.

Ministerstvo vnitřního obchodu vyhláší podle § 3 odst. 1 písm. b) a odst. 4 zákona č. 278/1948 Sb., o Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky, a podle § 3 odst. 3 vládního nařízení č. 159/1950 Sb., kterým se mění počet a působnost ministerstev, v dohodě s ministerstvem zemědělství.

Vejsce konsumní.

§ 1.

(1) Dodávka konsumních vajec z uznaných chovů slepic se v r. 1951 plní z počtu slepic k 1. červenci 1951, nejméně však ze dvou třetin počtu slepic k 1. lednu 1951 a činí na slepici

a) z chovů pro prodej násadových vajec (chovy A) při celkovém počtu

do 50 slepic 40 vajec,
nad 50 slepic 45 vajec;

b) z chovů rozmnožovacích (chovy B) a z chovů zapísaných v plemenné knize (chovy C) při celkovém počtu

do 100 slepic 50 vajec,
od 101 do 200 slepic 65 vajec,
od 201 do 300 slepic 70 vajec,
nad 300 slepic 75 vajec.

(2) Do 31. srpna 1951 může být splněna nejvýše polovina dodávky; celá dodávka musí být splněna do 30. listopadu 1951.

Vejsce násadová.

§ 2.

(1) Dodávka násadových vajec se v r. 1951 plní z počtu slepic k 1. lednu 1951 a činí 35 vajec na slepici; musí být splněna v době od 1. ledna do 31. května 1951.

(2) Nebyla-li dodávka zcela splněna, musí být zbývající množství dodáno jako vejce konsumní, a to mimo dodávku konsumních vajec stanovenou v § 1; byla-li dodávka překročena, bude předané množství započítáno na dodávku konsumních vajec stanovenou v § 1.

(3) Dodávka se plní

- a) z chovů A dodáním uznaným podnikům pro líhnutí nebo držitelům orné půdy o výměře aspoň 0,5 ha;
- b) z chovů B a C použitím vajec k násadě ve vlastním podniku.

Volný prodej vajec.**§ 3.**

Držitelé uznaných chovů slepic mohou volně prodávat přebytky konsumních vajec vykupovači, spotřebnímu družstvu, na trhu nebo přímo spotřebiteli

- a) v době od 1. června do 31. srpna 1951, jestliže již zcela splnili dodávku násadových vajec a polovinu dodávky konsumních vajec;
- b) v září, jestliže splnili kromě dodávky násadových vajec aspoň 65% dodávky konsumních vajec;
- c) v říjnu, jestliže splnili kromě dodávky násadových vajec aspoň 80% dodávky konsumních vajec;
- d) v listopadu, jestliže splnili kromě dodávky násadových vajec celou dodávku konsumních vajec.

Ustanovení všeobecná.**§ 4.**

(1) Držitelům uznaných chovů slepic se stanoví dodávka vajec jen podle ustanovení této vyhlášky, při čemž však dodávka

vajec z uznaných chovů slepic jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu a zemědělských výrobních družstev musí činití nejméně 160 vajec (konsumních i násadových dohromady) z každého ha společně obhospodařované orné půdy.

(2) Dodávky vajec z uznaných chovů slepic se nezapočítávají na plnění celkového dodávkového úkolu obce, s výjimkou dodávek vajec z uznaných chovů slepic jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu a zemědělských výrobních družstev.

§ 5.

Držitelé uznaných chovů slepic nedostávají lístky na vejce pro sebe a pro členy své domácnosti.

§ 6.

Krajské národní výbory zašlou Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky nejpozději do 10. února 1951 seznamy všech uznaných chovů s údaji o počtu slepic a seznamy uznaných podniků pro líhnutí, sestavené podle jednotlivých okresů.

§ 7.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1951; platí jen v českých krajích.

Ministr:

Krajčír v. r.

61.

VYHLÁŠKA báňských hejtmanství (vrchních báňských úřadů) v Praze a Brně

ze dne 29. prosince 1950,

kterou se vydávají bezpečnostní předpisy pro koksovny.

Báňské hejtmanství v Praze a báňské hejtmanství v Brně vydávají podle § 3 odst. 2 a 4 zákona č. 57/1928 Sb., o zařízení a působnosti báňských úřadů, tyto bezpečnostní předpisy pro koksovny:

I. Rozsah působnosti.

§ 1.

Tyto bezpečnostní předpisy se vztahují na koksovny podléhající doзору báňských úřadů.

II. Ustanovení všeobecná.

A. Ochrana proti požárům.

Zajištění provozoven proti nebezpečí uhelného prachu a výbušného nebo ne- dýchateelného plynu.

§ 2.

(1) Třídírny (úpravny na sucho), prádla (úpravny na mokro), benzolky, obsluhovací prostor u topení pecí a okolí odssavačů plynů, plynových dmýchadel a kompresorů a vůbec všechny prostory, kde se tvoří nebo usazuje uhelný prach, jakož i veškeré provozovny, ve kterých může — třeba jen v důsledku poruchy zařízení — vzniknouti výbušný plyn, musí býti ohnivzdorně zařízeny (zdívo nebo železo), chráněny proti blesku a pokud jde o uzavřené prostory, musí býti dobře větrány.

(2) V takových prostorách je zakázáno používati otevřeného světla jakéhokoliv druhu, volného ohně a kouření; smí se tam používati k umělému osvětlení jen osvětlení elektrického, vyhovujícího předpisům ESČ. K osvětlování uzavřených nádrží na uhlí možno použiti jen důlních akumulátorových lamp, schválených pro doly s výbušnými plyny. Příslušné zákazy budtež vyvěšeny na vchodech a jiných vhodných místech.

(3) Nádrže na uhlí — nejsou-li pod uzávěrou kyslíčnicku uhlíčitého — budtež tak odvětrávány, aby bylo znemožněno nahromadění metanu v těchto nádržích nebo v přilehlých prostorách budovy. Zásoby uhlí ležící v nádržích delší dobu, třeba pozorovati a v případě možného zapálení včas učiniti opatření, aby se uhlí nevznítlo.

§ 3.

Provozovny, ve kterých se tvoří nebo usazuje uhelný prach, budtež pravidelně čištěny. Podlahy, schody a jiné plochy běžné přístupné budtež denně od prachu a uhelné drtě vyčištěny, místa za provozu nepřístupná musí býti vyčištěna po každém zastavení provozu, nejméně však jednou měsíčně, stropy a stěny nejméně jednou za půl roku.

§ 4.

(1) Pro práce se svařovacím plynovým přístrojem, s elektrickým svařovacím přístrojem nebo se spájecí lampou v prostorách, ve kterých se tvoří neb usazuje uhelný prach, platí ustanovení § 75 a násl. vyhlášky ministerstva průmyslu č. 2391/

1948 Ú. l. I, která se doplňuje tím, že láhve od plynu a kyslíku ke svaření musí býti zajištěny proti převrácení příp. pádu a že použité láhve nutno co nejdříve odkliditi.

(2) V benzolce, u benzolových a olejových nádrží, v obsluhovacím prostoru u topení pecí a okolí odssavačů plynů, plynových dmýchadel a kompresorů, je svaření a řezání plamenem (také elektrické svařování) zakázáno.

§ 5.

(1) Mají-li se v třídírnách, prádlech nebo jiných prostorách, ve kterých se tvoří nebo usazuje uhelný prach, provádět opravy, které vyžadují nutně použití jiného otevřeného ohně, smí se tak diti jen po předchozím schválení závodního a zpravidla jen tehdy, je-li zařízení v příslušném prostoru mimo provoz. S otevřeným ohněm smí se pracovati jen za stálého dozoru, a jen když okolní místa a zvláště také místa nalézající se pod místem opravy byla očištěna a důkladně navlhčena. Hasičí prostředky musí býti v dostatečné míře po ruce.

(2) Pro práci s otevřeným ohněm v mokrých (neprašných) prostorách prádla, stačí příkaz mistra (dozorce). Netřeba dávatí zařízení mimo provoz, pokud toho způsob práce sám nevyžaduje, a netřeba zkrápěti vlhkých míst. Jinak platí ustanovení odst. (1).

(3) Za prašné prostory prádla platí všechny prostory, kde jsou zařízení pracující se suchým uhlím, které ještě neprošlo vodou, jako na př. prané uhlí, proplástek, hlušiny, flotační kaly a pod.

(4) V prádlech, kde nejsou prašné prostory bezpečně odděleny od mokrých částí prádla (na př. mokré sazečky jsou v prostorech, kde je zařízení na osívání a třídění surového uhlí), platí pro celá prádla předpisy jako pro prašné prostory. To platí obdobně pro části provozoven s různým stupněm nebezpečí ohně vzhledem k uhelnému prachu, olejům, výbušnému plynu a pod.

§ 6.

(1) Nastane-li někde pro poruchu unikání plynu, nutno ihned učiniti opatření, aby nemohlo dojiti k výbuchu, zejména od světla a elektromotoru.

(2) Je-li kolejiště, po kterém jezdí parní lokomotivy, blízko benzolky, benzolových nádrží a pod., kde je zvýšené nebezpečí požáru, musí se používati košů na komínu lokomotivy a nesmí se otevírati topeniště v blízkosti těchto objektů. Lokomotivy poháněné spalovacími motory musí míti ochranná opatření proti zapálení výbušných plynů podle ustanovení §§ 96 a násl. vyhlášky ministerstva průmyslu č. 420/1947 Ú. l. I.

§ 7.

Všechny provozovny, ve kterých jsou instalovány kabely nebo ve větším množství izolované elektrické vodiče, musí se dáti odvětrávati v nejvyšším místě u stropu, aby se tam nemohly nahromaditi otravné plyny, které vznikají po spálení kabelu zkratem a pod.

§ 8.

Hasičí zařízení.

(1) Ke zdolání požáru budov a uvnitř budov musí býti po ruce vhodné a vždy upotřebitelné hasičí prostředky v dostatečném množství. Nemá-li závod rozvedenou tlakovou vodu se stálým zdrojem, musí býti zřízeny a udržovány přiměřené veliké vodní nádrže.

(2) Vodní hasičí zařízení budtež nejméně jednou měsíčně, ostatní nejméně půlročně přezkoušena. O výsledku prohlídek budíž veden záznam.

(3) Při hašení ohně v prašných prostorách (§§ 2 až 5) budíž používána voda pouze v rozprašeném stavu. Jsou-li místa požáru polévána vodou, musí tato přitékati bez tlaku.

(¹) Hoří-li olej, benzol nebo dehet, lze použití hasicích přístrojů práškových nebo pěnových, písku a pod. Hasicích přístrojů s tetrachlorovou náplní nesmí se v uzavřených prostorech použití pro možnost vývinu fosgenu a chloru.

(²) Hoří-li plyn unikající s potrubí, zamezí se přístup plynu uzavřením nejbližšího šoupátka (kohoutu, ventilu), čímž se oheň uhasí.

(³) Vodou se nesmí hasiti, jsou-li elektrická zařízení pod proudem. Proto první opatření při požáru na elektrickém zařízení je vypnutí elektrického proudu. Hasicích přístrojů se vzduchovou pěnou lze tu použít jen do rozpětí 500 V, ježto při vyšším napětí je již pěna vodivou.

§ 9.

Výcvik hasičského mužstva a poučení zaměstnanců.

(¹) Pro hašení ohně musí být vycvičeno hasičské mužstvo.

(²) V každé směně musí být zaměstnání dělníci, kteří jsou vycvičeni pro hašení ohně. To platí také pro každou provozovnu, ve které jsou hasicí přístroje. Pro benzolky platí ustanovení § 56.

(³) Zaměstnanci musí být poučeni, jak se mají chovati při ohni, případně výbuchu.

§ 10.

Polohový plán.

Na každé koksovně musí být polohový plán, do kterého se zakreslí

1. veškeré hasicí zařízení (hasicí přístroje, vodovodní síť s udáním průměru potrubí, vodního tlaku, uzávěr, přípojek a vodního zdroje, hasičské skladiště s udáním náradí),
2. všechny telefonní stanice na závodě,
3. hlavní vypínače pro jednotlivé provozovny,
4. hlavní uzavírací ventily (kohouty a pod.) plynovodů.

§ 11.

Požární řád.

Každá koksovna musí mít požární řád, určující podrobně služební povinnosti hasičů a zaměstnanců pro případ vzniku požáru. Požární řád musí být vypracován s přihlédnutím k platným směrnici a pokynům, které vydaly neb vydají příslušné úřady ve věci požární bezpečnosti průmyslových podniků, a musí být schválen revírním báňským úřadem.*)

§ 12.

Telefonní ústředna.

Na každé koksovně budiž zřízena závodní telefonní ústředna, trvale přímo obsluhovaná nebo aspoň vybavená zařízením na poplach, aby mohla být obsluhována kdykoliv v případě potřeby. Tato ústředna musí být spojena:

- a) s veřejnou telefonní ústřednou,
- b) s jednotlivými provozními odděleními,
- c) se záchrannou stanicí koksovny a s ústřední, příp. hlavní báňskou záchrannou stanicí, ke které je koksovna přičleněna,
- d) s telefonními stanicemi sousedních závodů.

*) Viz na př. výnos ministerstva průmyslu č. S-4693/1949 ze dne 17. srpna 1949, resp. výnos ministerstva vnitra č. 267/55-34-2/7/1949.

§ 13.

Požární dozorce.

K doзору nad zařízením potřebným ku zdolávání ohně, k výcviku v úvahu přicházejících dělníků a k zajištění bezvadné spolupráce se závodním záchranným sborem, příp. s místním hasičským sborem, musí být ustanoven a revírním báňským úřadem potvrzen dozorcí orgán (požární dozorce).

§ 14.

Opatření při vzniku ohně.

(¹) Jakmile vypukl oheň na závodě, musí to být neprodleně hlášeno nejbližšímu dosažitelnému dozorcí a závodnímu. Dále nutno postupovati podle požárního řádu (§ 11).

(²) V jakém rozsahu má se zastavit za ohně provoz, rozhodne osoba, která řídí hasicí práce po dohodě se správou závodu. Zastavená nebo mimo provoz jsoucí zařízení smí být uvedena do chodu jen na rozkaz správy závodu po dohodě s osobou řídící hasicí práce.

(³) Jde-li o požár v benzolce, platí ještě ustanovení § 57.

§ 15.

Hlášení ohně úřadu.

Každý oheň a každé zapaření uhlí v zásobnících budtež ihned hlášeno revírnímu báňskému úřadu podle § 222 obecného zákona horního, a to i tehdy, když jím nebyl žádný úraz.

B. Jiná všeobecná ustanovení.

§ 16.

Starší platné předpisy.

Neby-li v této vyhlášce (§§ 17—23) podrobnějších ustanovení, platí:

- a) pro dopravu a chůzi v koksovnách vyhláška ministerstva průmyslu č. 420/1947 Ú. I. I, o dopravě, chůzi a jízdě lidí v hornických závodech,
- b) pro strojní zařízení vyhláška ministerstva průmyslu č. 2391/1948 Ú. I. I, o strojních zařízeních a o zařízeních na povrchu v hornických závodech,
- c) pro organizaci záchranné služby vyhláška ministerstva průmyslu č. 168/1947 Ú. I. I, o organizaci záchranné služby v hornických závodech,
- d) pro elektrická zařízení předpisy ESČ.

§ 17.

Obsluha strojů.

(¹) Stroje smí obsluhovati jen osoby v takovém zdravotním stavu, že mohou bezpečně svou práci vykonávati.

(²) Obsluhovač strojů musí být tak obut a oblečen, aby se mohl bezpečně pohybovati a aby nemohly být volné části jeho oděvu zachyceny strojem. Zejména konce rukávů a kalhot nemají být příliš volné. Rukavice má být používáno jen jako ochrany před horkými předměty nebo před předměty příliš studenými, venku za silných mrazů, proti žíravinám nebo abnormálně nečistě práci (dehet), nikoliv však při normální obsluze strojů.

(³) Veškerá bezpečnostní zařízení u svého stroje musí strojník znát a udržovat je v dobrém stavu. Bylo-li nutno některá zařízení, důležitá pro bezpečnost nebo spolehlivost stroje (na př. houkačky, návěštní zařízení, mazací přístroj a pod.), pro

opravu stroje nebo tohoto zařízení samého odstraniti, musí býti po ukončení dotčené práce zase uvedena do původního stavu. Dokud se tak nestalo, nesmí se stroj opustiti, leda v nutných případech na výslovný rozkaz závodního nebo jeho zástupce, příp. strojníka, který se musí postarati o to, aby bezpečnostní zařízení bylo co nejrychleji znovuzřízeno. V tomto případě musí strojník upozorniti strojníka, který se s ním střídá, že zařízení bylo odstraněno.

(4) Provádí-li se na stroji jakákoliv oprava, musí býti za spouštěč stroje pověšena tabulka „Pozor opravuje se! Nezapínat!“ Před počátkem takové práce musí býti uvědoměn příslušný obsluhovač a jeho nejbližší nadřízený (předák, dozorce či mistr).

(5) Přepínání rychlosti v převodové skřini je dovoleno toliko za klidu.

(6) Elektrické motory s kotvou nakrátko je dovoleno spouštět jen v předepsaných časových intervalech.

(7) Poruchy na elektrickém zařízení smí odstraňovati pouze vyučený elektrikář.

(8) Před otevíráním šoupátek a ventilů u parovodů a vodo-
vodů, které byly delší dobu v klidu, je nutno se přesvědčiti, zda není nějaký úsek v opravě nebo odpojen. Zvláště u ostré páry, vysokotlaké vody a stlačeného vzduchu je nutno pozvolna otvírati přívodní šoupátko.

(9) Pojistné ventily se mají nechati aspoň jednou týdně zvednutím závaží odfouknouti, aby nezarostly rezem, táhla se mají aspoň dvakrát za měsíc namazati grafitem a olejem. Všechny kohouty, ventily a šoupátka nutno tak často protočiti a promazati, aby nezarostly rezem.

(10) Před provozem strojů s vodním chlazením ložisek, upěvek a pod. nutno nejdříve otevřiti chladicí vodu, která se musí s odpady pravidelně vícekrát za směnu kontrolovati.

§ 18.

Masky, dýchací přístroje.

(1) Při práci v místech ohrožených plynem nutno užívati plynových masek nebo dýchacích přístrojů povolených typů (viz §§ 4 a 8 vyhlášky ministerstva průmyslu č. 168/1947 Ú. l. I, o organizaci záchranné služby v hornických závodech).

(2) Plynových masek a dýchacích přístrojů smí používat jen osoby k tomu vyškolené.

§ 19.

Bezpečnost chůze.

Schodiště a řádné i záchranné cesty (§ 219 vyhlášky min. prům. č. 420/1947 Ú. l. I) se musí udržovati v bezpečně schůdném stavu; v zimě posypávati pískem. Rampouchy se musí se střeš odstraňovati, aby nenabýly nebezpečné velikosti.

§ 20.

Ochranné brýle.

Při práci, kde odlétávají jiskry nebo střepiny, musí se užívat ochranných brýlí.

§ 21.

Dopravní pásy.

(1) Přelézání dopravních pásů, které jsou v chodu, je dovoleno jen na místech k tomu určených a opatřených vhodným přechodem. Jízda lidí na pásích a jejich podlézání je přísně zakázáno. Zpětné brzdy nebo zařízení znemožňující zpětný chod pásů s větším sklonem musí býti občas kontrolovány.

(2) Tam, kde se nelze spolehlivě dorozuměti voláním, klepáním nebo světlem, mají se pásy, hlavně při dlouhých doprav-

ních dálkách, opatřiti v určitých vzdálenostech tlačítkovými vypínači nebo lanem, umožňujícím zastaviti pás z různých míst, příp. z kteréhokoliv místa. Musí býti postaráno o to, aby při opětovném spouštění nedošlo k záměně návěští nebo k nedorozumění.

§ 22.

Železniční vozy.

(1) Otvírání dveří vagonů musí se dít se strany tak, aby dveře při náhlém otevření nemohly nikoho udeřiti. Rovněž automatické otevírání dveří u samoskladných vozů různé konstrukce smí se dít jen tehdy, nestojí-li nikdo proti dveřím vozů.

(2) Sklopníky vagonů nutno prohlížeti aspoň jednou za měsíc. Prohlížeti nutno hlavně zvedací zařízení případně lana a počet zlomených drátů, aby mohlo býti lano včas vyměněno. Nárazníky vagonů nesmí státi při počátku sklápění dále, než ½ m od zachycovačů vagonů. Při sklápění musí most sklopníku dosednouti až do konečné polohy. Sklopník musí býti opatřen návěstím pro posun tak, aby při zvednutém mostu svítilo červené, při spuštění zelené světlo. Rovněž musí býti sklopník opatřen blokovací záložkou koleje a to buď ruční nebo automatickou, aby při zvednutém mostu nemohl vagon přejeti. Při sklápění nesmí býti nikdo ve sklápěném vozu a nikdo na roštu proti sklápěnému vozu.

§ 23.

Plynovody a přístroje, jimiž prochází plyn.

(1) Při všech opravách, kdy je třeba určité části plynovodů nebo přístrojů, jimiž prochází plyn, odstavit, otevřít nebo vyměnit, musí se postupovati zvláště obezřetně bez ohledu na to, ve které části koksovy se oprava provádí. Potrubí musí se před otevřením důkladně odplynit, což se děje zpravidla parou. Šoupátka a ventily nutno ještě zajistiti slepou přírubou. Musí-li se za účelem opravy na potrubí odstavit současně větší celky (na př. celé zařízení vedl. produktů), které není pro rozsáhlost možno parou nebo jiným způsobem odplynit, je lépe po dobu opravy oddělit část, kde se pracuje, od ostatních částí slepými přírubami. Po skončené opravě je třeba příslušnou část potrubí nebo aparatury opět důkladně odvzdušnit, což se kontroluje analýsou. Při podobných pracích užívá se k zamezení jisker měděných kladiv, příp. i jiného nářadí z mědi nebo takového nářadí, které nejiskří.

(2) Podobné opravy bývají tak různého druhu a konají se za tak různých místních poměrů, že není možno pro ně stanoviti jednoznačná pravidla. Proto se musí každá taková práce dít se svolením závodního a musí býti dohodnuta se zkušeným a zodpovědným technikem, který musí celou operaci neustále vésti a sledovati. Podobné práce smí se dít jen se svolením závodního.

III. Zvláštní ustanovení pro jednotlivá provozní oddělení

A. Koksové pece.

§ 24.

Pojízdné stroje.

(1) Seskakovati a vyskakovati na jedoucí stroje, jako je výtlačný stroj, obsazovací stroj a pod., nebo postavit se mezi jedoucí stroj a konstrukci peci za účelem vyhnutí se stroji, je zakázáno.

(2) Pojízdné stroje koksových pecí, výtlačné stroje, násypné vozy, vodící vozy a pod., jakož i lokomotiva hasičského vozu musí býti opatřeny zvonom nebo jiným zřetelně slyšitelným signálem pro výstrahu před uvedením do chodu.

Ochrana před unikajícím plynem a parou a uvolněným koksem.**§ 25.**

Čištění stoupaček, plnicích otvorů pecí, spalných kanálků, připojování a odpojování obsazených a vyhořelých pecí se má dít tak, aby unikající plyny nemohly, v případě, že se vznítí obsluhujícího člověka popáliti. Při těchto pracích má se použití ochranných brýlí. Při vytlačování a hašení koksu musí být pracovní místo voleno podle směru větru a podle pravděpodobné největší bezpečnosti, aby unikající pára, příp. horký koks nemohl obsluhujícího člověka popáliti.

§ 26.

Při obsazování pecí uhlím, hlavně při provozu pýchováním, musí být obsluhující dělníci připraveni na možnost okamžitého vznícení surového plynu a na možnost zřícení se hlavního uhlé-
ného koláče a to jak na straně strojové, tak na straně koksové a podle toho voliti pracovní místo.

§ 27.**Koksařské náčiní a dveře pecí.**

(1) Koksařské náčiní, jako kopáče, ocelové tyče, hřebíky, vidle a pod. musejí být nošeny tak, aby neohrožovaly spolupracovníky a aby nezavádily o elektrické vedení. Toto nářadí se musí odkládati hroty k zemi.

(2) Z komory, ze které má být vytlačen koks, musí být jak na koksové, tak na strojní straně odstraněny dveře. Přední dělník, když se pak přesvědčil, že na koksové straně je připraven vodící i hasící vůz, dá znamení strojníku výtlačného stroje k vytlačení koksu.

(3) Dveře pecí musí být před každou prací, jako je čištění neb omazávání, řádně zajištěny proti pádu.

§ 28.**Nákladíště (rampy).**

(1) Na nákladíštích koksových pecí takového typu, kde nemůže být z konstrukčních důvodů zřízeno zábradlí, nutno choditi pozorně, opatrně a nepředcházeti. Při vyhrabávání přepečněných zbytků uhlí a koksu z pecí mohou tyto náhle povoliti a dělník může spadnout s rampy. Proto je nutno tyto práce prováděti v blízkosti vodícího vozu, který má mít podle konstrukčních možností prodloužené zábradlí, aby dělníci aspoň v jeho okolí byli chráněni proti pádu.

(2) Odpočívati na kolejišti a na nákladíštích koksových skupin, kde pojiždějí stroje, je zakázáno.

Topení plynem.**§ 29.**

Tlak topného plynu má být udržován na předepsané výši buď samočinným regulátorem, nebo aspoň ručně. Klesne-li tento tlak pod 10 mm v. s., musí být topení pecí okamžitě zastaveno, t. zn. všechny kohouty rozvádějící topný plyn do pecí uzavřeny a komínové šoupátky přivřeny. Totéž se musí státi, přestanou-li náhle ať z jakékoliv příčiny pracovati odssavače plynu, což se projeví bouřlivým unikáním surového plynu z pecí, případně jeho vznícením. Topí-li se pece v tomto okamžiku koksovým plynem (nikoliv cizím plynem, na př. kychtovým), nutno předpokládati, že zastavením zdroje plynu se plynem rychle vyprázdní a vlivem tahu komína by se mohl nassát do potrubí případně do pecí vzduch. Zvýšenou pozornost třeba věnovat hlavně na koksovnách s malým plynem.

§ 30.

Topení pecí se musí v pravidelných intervalech, zpravidla 30 minut, překládati z jedné řady hořáků na druhou řadu. Při tom se postupuje takto:

Nejprve se zastaví plyn, pak se změní vzduch a odtah komína, nakonec se pustí plyn do druhé poloviny. Mezi prvou a druhou operací, to je mezi zastavením plynu a změnou vzduchu, musí se posečkat aspoň 30 vteřin, aby nedošlo k výbuchu v topných kanálech.

§ 31.

Vrátek, ovládaající topnou armaturu musí mít i ruční pohon, který musí být stále v pořádku, aby mohl být v případě nutnosti ihned použit. Všechna topná armatura pecí musí být pravidelně čistěna a mazána a stále udržována v těsném stavu. Užívání nechráněného světla, otevřeného plamene a kouření je v tomto prostoru zakázáno. Řízení topení, t. j. seřizování příslušného množství plynu a vzduchu provádí k tomu určený mistr, zpravidla na základě analys kouřových plynů.

§ 32.

Při zatápění nových nebo jednotlivých pecí, které byly pro opravu odstaveny, musí být přítomen mistr. Přitom platí pravidlo, nejprve oheň, potom plyn. Dokud není teplota těchto pecí spolehlivě nad zápalnou teplotou plynu, musí být plameny stále hlídány, při uhasnutí plamene plyn ihned zastaven, pec řádně provětrána a pak teprve znovu puštěn a zapálen plyn, aby nastalo nahromadění třaskavých plynů v peci.

§ 33.

Tlak plynu v předloze má být řízen, pokud možno samočinným řídicím a udržuje se na výši pro dotyčnou skupinu pecí předepsanou. Tlak nesmí však klesnouti pod 0. Předloha musí být opatřena odřukovacími komínky, pro případnou poruchu v odsávání, které musejí být udržovány stále v pořádku. Kromě toho musí být předloha opatřena aspoň jednou trubkou, kde stále uniká surový plyn na znamení přetlaku. Tato trubka se musí udržovati v čistotě, aby přetlak byl zřejmý.

§ 34.

Předloha musí být stále chlazena a proplachována vodou nebo dehtem, aby nenastalo nebezpečné přehřátí a poškození. Příslušným potrubím s armaturou musí být pravidelně prohlíženo a čištěno.

§ 35.

Uvádění nových skupin do provozu nebo skupin, které jsou po generální opravě a pod., musí se dít pod dozorem zkušeného technika, který celý postup sleduje. Přepnutí topení zevního na topení hořákové může se dít, až teplota pecí dostoupí spolehlivě zápalné teploty plynu, aby se zamezilo vzniku výbušných plynů, který by mohl v tazích nebo na jiném místě (v komíně a pod.) explodovati. Při prvním obsazování pecí je nutno zabezpečiti předlohu proti výbuchu. Za tím účelem musí být všechny komory proti předloze uzavřeny buď spolehlivou uzavěrou nebo slepou přírubou. Odvzdušnění předlohy, t. j. připojení pecí na předlohu, může započítati, až je několik pecí obsazeno a vývin plynu je dostatečný.

§ 36.**Obsazování pecí uhlím.**

Při obsazování pecí uhlím, lhostejno, zda při provozu sypaném nebo pýchovaném, má se použití vhodných zařízení sloužících k tomu, aby obsluhující lidé byli co nejméně obtěžováni kouřem a unikajícími plyny (spalovací komíny, odtahové roupy a pod.).

B. Kondensace a čpavkárna.**§ 37.****Přístup do provozoven.**

Přístup do kondensace a čpavkárny je dovolen jen osobám tam zaměstnaným, dozorcům, závodním úředníkům a úředníkům báňských úřadů. Cizím je dovolen vstup jen se svolením správy koksovy, s doprovodem dozorců nebo závodních úředníků.

§ 38.**Nebezpečí ohně.**

V prostorách kondensace, u dmychadel a ve čpavkárně je zakázáno kouření a — až na výjimku podle § 44 — užívání otevřeného plamene. Rovněž zakazuje se obsluhujícímu personálu míti u sebe zápalky, zapalovače a pod.

Odssavače plynu.**§ 39.**

(1) Strojník u odssavačů plynu musí dbáti, aby podtlak před odssavačem byl pokud možno stejnoměrný a byl udržován buď samočinně nebo ručně na výši, která je v tom kterém případě předepsána. Strojník sleduje podtlaky příp. tlaky plynu v různých částech plynového vedení, příp. aparatury a to obvykle na manometrické tabuli, upravené poblíže odssavačů. Stoupne-li v některém přístroji tlak nebo odpor na neobvyklou výši, musí to hlásiti svému bezprostřednímu nadřízenému (mistrovi), aby se našla a odstranila příčina této závady.

(2) Záložní odssavače plynu mají být udržovány vždy v bezvadném a provozuschopném stavu tak, aby mohly být v případě potřeby dány ihned do provozu. Při opravách na odssavačích plynu nutno pečovat o zajištění, aby plyn z plynového potrubí neunikal na pracoviště a to nejlépe zaslepením ssacího a vytlačného potrubí.

§ 40.

Tam, kde v budově odssavačů plynů jsou umístěny i kompresory pro stlačování a dálkovou dopravu plynu, nutno zvláště dbáti opatrnosti a dodržovati předpisy, vydané správou závodu pro ten který případ.

§ 41.**Těsnost plynovodů, větrání.**

(1) Všechna plynová potrubí, šoupátka v budovách kondensace, odssavačů a dmychadel mají být těsná, aby plyn neunikal do budovy kondensace.

(2) Strojovny a budovy kondensace, odssavačů a dmychadel musejí být řádně větrány.

§ 42.**Dehet.**

(1) Čerpadla na dehet a olej mají míti ucpávky v pořádku. Vyteklý dehet musí být ihned odstraněn, nebo zneškodněn pískem. Při mrazivém počasí má se dbáti na to, aby dehtové a vodní potrubí nezamrzlo a neprasklo.

(2) Plnění dehtu do cisteren děje se opatrně a tak, aby cisterny nepřetekly. Nádrže pro dehet musí být uzeměny proti blesku. Odvzdušňovací potrubí u všech nádrží dehtu, čpavkové vody a pod. musí být udržována čistá, aby páry mohly volně unikati.

§ 43.**Sytiče.**

(1) Sytiče a místo okolo nich musí být udržovány ve stavu čistém. Vyteká kyselina nebo louh musí být ihned odstraněny. Při práci s kyselinou nebo louhem, kde hrozí nebezpečí postříkání, musí dělníci používat brýlí, příp. rukavic, gumových bot a pod., aby nedošlo k popáleninám, a po dobu čerpání kyseliny sírové do zásobníku u sytiče nesmí obsluhovač na zásobník vystupovat.

(2) Sytiče musí se přepínati za přítomnosti mistra. Odstavené sytiče musí být zaslepeny u vstupu i výstupu plynu. Opravné práce v sytiči smí započítati až po důkladném provětrání sytiče. V sytiči se smí pracovati jen ve světle bezpečnostní lampy a za neustálého přívodu čerstvého vzduchu.

§ 44.**Spájení olova.**

Olovo se v budově čpavkárny smí spájeti jen se svolením závodního, za stálého dozoru a velmi opatrně. Spájení nesmí se nikdy prováděti nad sytičem, který je v provozu, nýbrž toliko v sytiči nebo u sytiče, který je odstaven. Při těchto pracích musí být vždy připraveno dostatečné množství písku, jakož i hasicí přístroj a místnost, resp. sytič, v němž se spájení olova provádí, řádně větrána. Dělníci pracující s olovem musí dbáti na čistotu rukou, zvláště před jídlem.

§ 45.**Syfony.**

Všechny syfony a ponorné roury musí být udržovány pod vodou nebo jinou uzavírací kapalinou (olejem, dehtem), aby z nich neunikal plyn.

§ 46.**Pohyblivé součásti přístrojů.**

Všechny pohyblivé součásti přístrojů, jako šoupátka a pod., mají se periodicky mazati a udržovati v provozuschopném stavu. Všechny škody a poruchy se hlásí mistrovi.

§ 47.**Skladiště síranu.**

Skladiště síranu musí být řádně větráno, aby vlhkost unikající z teplého síranu mohla volně unikati. Tam, kde se děje nakládání síranu ručně z hromad, musí se postupovati velmi opatrně, aby nebyl nikdo spadlým síranem zasypán. Lidé pracující na vrchu hromad mají být uvázáni. Podkopávání ztvrdlého síranu není dovoleno. Je nutno dbáti na čistotu rukou před jídlem.

C. Benzolka.**§ 48.****Přístup do provozoven.**

Přístup do benzolky jest dovolen jen osobám v ní zaměstnaným, dozorcům, závodním úředníkům a úředníkům báňských úřadů. Cizím jest dovolen vstup jen po svolení správy koksovy s doprovodem dozorců nebo závodních úředníků.

§ 49.**Nebezpečí ohně.**

Jelikož směs benzolových par se vzduchem jest snadno vznětlivá a velmi výbušná, jest zakázáno kouření a užívání otevřeného

plamene ve všech odděleních benzolky. Rovněž zakazuje se míti u sebe zápalky a zapalovače a pod, jakož i kuřácké potřeby. Zakaz týkající se otevřeného plamene neplatí pro příruční laboratoře, které musí však býti ohnivzdorně odděleny od benzolky.

§ 50.

Dohled.

Vyrábí-li se benzol, musí býti k dohledu na zařízení užívané k výrobě vždy přítomen aspoň jeden zaměstnanec.

§ 51.

Těsnost přístrojů a potrubí.

Každá i nepatrná netěsnost přístrojů a potrubí, v nichž jest benzol, jeho páry nebo olej, musí se ihned hlásiti dozorcí, konajícímu službu a musí býti ihned odstraněna. Vylitý benzol nebo olej budiž odstraněn.

§ 52.

Benzolové výpary.

(1) Ve všech odděleních benzolky budiž co nejprísněji dbáno, aby nedošlo k rozlévání benzolu nebo oleje.

(2) Stoupne-li mimořádně tlak v benzolovém přístroji, třeba ihned uzavřiti přívod páry. Přeteče-li odpařovač, budiž ihned uzavřen přívod přímé páry a otevřeny dveře a okna, aby průvanem mohly býti odstaněny benzolové výpary. Vytékly olej s benzolem budiž posypán suchým pískem, sebrán na lopatu a vynes ven. Písek, potřebný k tomuto účelu, musí býti vždy po ruce v dostatečném množství.

Čištění a opravy.

§ 53.

Mají-li se čistiti a nebo opravovati přístroje nebo nádrže na benzol, musí se vyvařiti parou nebo vodou a dobře vyvětrati; všechny přívody k nim musí býti předem uzavřeny. Před začátkem oprav nebo čištění přesvědčí se dozorce, zda nikomu nehrozí nebezpečí. Osoby, provádějící uvnitř přístrojů nebo nádrží opravy nebo čištění, musejí býti uvázány na laně. Při hrozícím nebezpečí nutno užiti účelných ochranných masek nebo dýchacích záchranných přístrojů povolených typů (§§ 4 a 8 vyhlášky ministerstva průmyslu č. 168/1947 Ú. l. I). Všechny takové práce musí býti prováděny jen za stálého dohledu dozorce.

§ 54.

Při práci v místnosti s benzolovými nádržemi musí býti přítomny vždy alespoň dvě osoby, z nichž jedna zůstane poblíže vchodu a pozoruje pracující. Při opravách zařízení musí býti po celou dobu přítomen buď hlídač přístrojů nebo jeho pomocník. Není-li nikoho v místnosti, musejí býti dveře uzamčeny.

§ 55.

Lehce vznětlivé látky, jako papír, čisticí vlna, sláma, dřevo atd., nesmějí se v benzolce volně ukládati. Čisticí vlna a hadry smějí se uschovávatí jen v uzavřených železných nádobách.

Hasicí zařízení.

§ 56.

Všechny osoby zaměstnané v benzolce budtež obeznámeny s užíváním hasicího zařízení.

§ 57.

Vypukne-li v benzolce oheň, budiž užito hasicího zařízení. Neuhasí-li se jím oheň, budtež uzavřeny dveře i okna benzolky

a budiž vpuštěna do benzolky pára otevřením příslušných ventilů a vypjat elektrický proud. Otevírací zařízení ventilů pro vpuštění páry do benzolky budiž umístěno na vnější straně budovy na místě, které není ohroženo požárem zvenčí.

§ 58.

Nakládání benzolu.

Benzol budiž nakládán s největší opatrností. Kouření a užívání otevřeného světla při nakládání jest zakázáno. Nakladač benzolu musí býti při nakládání stále přítomen a musí se přesvědčiti, nehrozí-li nebezpečí vznícení benzolu ani od vzdálených hořících nebo doutnajících předmětů.

Nádrže na benzol a olej.

§ 59.

Ke zjištění stavu benzolu a oleje v nádrži za tmy budtež užívány elektr. akumulátorové lampy, předepsané pro doly s výbušnými plyny. Lampy musejí býti vždy v pořádku.

§ 60.

Nádrže na benzol a olej musí býti chráněny proti blesku podle § 139/46 předpisů ESČ.

§ 61.

Nebezpečí otravy benzolovými parami.

(1) Všichni zaměstnanci benzolek musejí býti prokazatelně poučeni, že páry benzolu jsou ve větším množství jedovaté a mohou přivoditi i smrt, která nastává skoro náhle po krátké nevolnosti (závrati, zakolísání).

(2) Osobu omámenou benzolovými parami třeba ihned vésti na čerstvý vzduch a uvolniti ji oblek. Budiž co nejrychleji povolán lékař. Dýchá-li omámený slabě, a upadá-li do bezvědomí, budiž zavedeno umělé dýchání.

(3) Zakazuje se v benzolce spáti nebo odpočívatí.

§ 62.

Ukládání a přeprava benzolu.

Benzol smí se ukládati a přepravovati podle platných všeobecných předpisů o hořlavých a zdraví škodlivých kapalinách.

§ 63.

Benzolky s trubkovou pecí.

(1) Na závodech, kde je v provozu benzolka s trubkovou pecí, nutno u trubkové pece dbáti na dostatečný tah komínu, který se řídí komínovými šoupátky. Při uvádění pece v chod, po klidu nebo poruše, nebo uhasne-li z nějakého důvodu plamen od plynového topení, musí býti rourová pec a její tahy a komín důkladně provětrán a pak teprve znovu zapáleny hořáky podle pravidla „nejprve oheň, pak plyn“.

(2) U benzolek s trubkovou pecí nutno dodržovati provozní předpisy, které vydá správa závodu a schválí revírní báňský úřad pro ten který případ.

D. Elektrický odlučovač dehtu.

§ 64.

Přístup do provozoven.

Přístup do uzavřených místností elektrického odlučovače, zejména v místnosti, kde jsou transformátory a usměrňovače vysokého napětí, je dovolen jen osobám v nich zaměstnaným, závodním úředníkům, odborníkům konajícím revise a úředníkům báňských úřadů. Cizím je dovolen přístup jen po svolení správy závodu a za doprovodu dozorců nebo závodních úředníků.

§ 65.

Obsluha elektrické části.

(1) V místnostech vysokého napětí a v nejbližším okolí musí být udržována vzorná čistota.

(2) Lidé, obsluhující elektrickou část odlučovače, musejí být dokonale obeznámeni se schematem elektrického zapojení a dokonale ovládat způsob zapojení a vypojení vysokého napětí.

§ 66.

Obsluha filtrů.

(1) Před dáním každého filtru do provozu musí být filtr důkladně odvětrán a to ve všech částech filtrů, zejména izolátorové prostory ve vrchním dílu filtru. Odvětrávací ventily se po odvětrání musí uzavřít. Při této práci musejí být připraveny přístroje pro práci v plynu (hadicové případně dýchací přístroje povolených typů — §§ 4 a 8 vyhlášky ministerstva průmyslu č. 168/1947 Ú. l. I) a práce se musí konat pod dohledem mistra.

(2) Opravy nebo kontrola uvnitř filtrů se může dít až po dokonalém odplynění a provětrání filtrů parou.

(3) Teplota ve filtrech se musí udržovati na takové výši, aby dehet snadno odtékal z elektrod.

(4) Kondensátové odtoky filtrů musejí být udržovány v čistotě a rovněž hladina kondensátu musí být udržována v patřičné výši. Při každé opravě nutno prohlédnout pojistné příruby.

E. Tlakové čistící stanice plynu a výroba kyseliny sírové z plynu.

§ 67.

Uvádění do provozu a odstavení.

Uvádění tlakové stanice pro čištění plynu do provozu, jakož i odstavení smí se dít jen podle pokynů a za přítomnosti mistra. Lidé obsluhující tuto stanici musejí být však tak dokonale vyučeni a obeznámeni s obsluhou stanice, všech oběhů, čerpadel a pod., aby mohli v případě poruchy stanici sami ihned odstavit.

§ 68.

Kondenzační hrnce, odlučovače a odtoky.

Kondenzační hrnce, odlučovače a odtoky se musejí každou směnu kontrolovati (pro prací olej, potaš, chlorid vápenatý) tak, aby nebyly ucpany a správně fungovaly.

§ 69.

Uzavírací šoupátka, ventily a kohouty.

Všechna uzavírací šoupátka, ventily a kohouty musejí být periodicky mazány a udržovány stále v provozuschopném stavu, tak aby jich bylo možno kdykoliv ihned použít.

§ 70.

Práce se škodlivými látkami.

Při práci se škodlivými látkami, jako potaš, louhem, žlutou krevní solí a pod. je dbáti čistoty rukou, hlavně před jídlem. Při práci s kyselinou sírovou nebo louhy nutno používat ochranných brýlí.

§ 71.

Nebezpečí ohně a otravy plynem.

(1) V místnostech tlakové stanice, kde prochází potrubí s plynem, nebo kde stává nebezpečí úniku plynu z přetoků, odlučovačů a pod., je zacházení s otevřeným světlem zakázáno. Tyto místnosti musejí být řádně větrány.

(2) Lidé musejí být řádně poučeni o tom, že plyny odváděné z tlakové stanice do výroby na kyselinu sírovou, jakož i plyny přicházející a odcházející do spalovací a kontaktní komory, obsahují prudce jedovaté látky, jako kyslíčník siřičitý, sírový, sirovodík a kyanovodík, z nichž hlavně poslední dva mohou přivodit i v poměrně malém množství smrt.

(3) Z toho důvodu musí být všechna potrubí, kterými se vede sirovodík a kyanovodík pro výstrahu žlutě natřena. Opravy na těchto potrubích, jakož i na přístrojích pro zpracování sirovodíku, smí být prováděny jen za přítomnosti mistra. Při těchto pracích musí se používat hadicových nebo kyslíkových dýchacích přístrojů povolených typů. Při opravách nutno dbáti toho, že čerstvě rozmontované díly potrubí nebo přístrojů mohou obsahovati usazeniny, které uvolňují sirovodík.

(4) Lidé obsluhující výrobu kyseliny sírové nemají se zbytečně zdržovati v bezprostřední blízkosti přístroje, nýbrž pokud možno v místech, kde je dokonalý přívod čerstvého vzduchu. Hlavně mají dbáti toho, aby se zbytečně nezdřžovali pod přístroji a vedeními se sirovodíkem a kyanovodíkem, poněvadž sirovodík je těžší vzduchu a klesá ke dnu.

(5) Místnost, ve které se nalézají přístroje pro zpracování sirovodíku na kyselinu sírovou, musí být zvláště řádně větrána. Odssávací zařízení musí být udržováno stále v pořádku.

(6) Ve všech odděleních tlakové stanice, jakož i ve výrobně kyseliny sírové musí být udržován vzorný pořádek.

§ 72.

Provozní předpisy.

Obsluhující zaměstnanci tlakové stanice a výroby kyseliny sírové musí se řídit provozními předpisy (§ 78), které vydá správa závodu a které musí být stále vyvěšeny v provozovně.

F. Plynojem y.

§ 73.

Zamezení přístupu, zákaz otevřeného ohně.

Okolí plynojemu musí být vyznačeno výstražnými tabulkami o zákazu kouření a užívání otevřeného ohně. Plynojem větší než 50.000 m³ musí být oddělen plotem od ostatní části závodu. Budovy patřící k plynojemu, t. j. budovy, z nichž se plynojem obsluhuje, mohou být uvnitř oploceného pozemku.

§ 74.

Opatření proti mrazu.

U mokřých plynojemů musí být možnost vytápění nebo ohřívání v dobách mrazů, aby voda nezamrzla a nevytvořily se ledivé násady. U suchých plynojemů musí být rovněž postaráno o ohřívání těsnící kapaliny, případných přetoků a pod. v dobách mrazu.

§ 75.

Uzemění.

Plynojem y musí být uzeměny proti blesku.

§ 76.

Ukazatel obsahu.

Plynojem y o větším obsahu než 2000 m³ musí být opatřeny zřetelným ukazatelem obsahu, plynojem y o větším obsahu než 10.000 m³ pak kromě toho ještě zapisujícím tlakoměrem a zapisujícím ukazatelem obsahu. Diagramy těchto přístrojů se uschovávají po dobu nejméně 3 měsíců.

§ 77.

Udržování, prohlídka, opravy.

(1) Zvon nebo deska plynojemu, jakož i všechny ochozy, schody, žebříky a pod. musí se udržovati ve stavu schůdném a čistém. Jednostranné zatížení zvonu buď nahromaděním materiálu nebo závažím je zakázáno.

(2) Každá porucha na plynojemu musí být ihned hlášena mistrovi. Opravy na plynojemu jsou dovoleny jen po předchozím schválení mistra, ve vážnějších případech po schválení závodního.

(3) Lidé obsluhující plynojem musí plynojem v pravidelných obdobích prohlížeti. U mokřých plynojemů v létě nejméně jednou týdně, v zimě nejméně dvakrát týdně, v době mrazů pak každý den. Při tom se kontroluje hlavně pohyblivost vodících kladek, rovnoměrné zatížení zvonu, dobrý stav topného zařízení plyno-

jemu. V době mrazů nutno pečlivě kontrolovat, zda voda netvoří ledové náklady. U plynojemů suchých se musí plynojem nejméně jednou týdně důkladně projít ve všech částech a případné závady ihned hlásiti.

(¹) Suché plynojemny musí se nejméně jednou za 5 let podrobiti odborné generální revizi, kterou zařídí správa závodu, nejlépe objednávkou u podniku, který plynojem stavěl. Při této generální prohlídce kontroluje se celkový stavební stav plynojemů a bezpečnostních zařízení, potrubí, uzemnění, nátěrů plynojemů, ev. klesnutí základů a pod. Zápis o výsledku revize se uschovává.

(²) Projíždění suchých plynojemů je dovoleno jen osobám k tomu určeným a dokonale obeznámeným. Projíždění cizích osob je dovoleno jen za výslovného souhlasu závodního a v doprovodu zkušených osob.

(³) Nošení okovaných bot uvnitř suchého plynojemů, t. zn. při projíždění nebo práci mezi střešou a pohyblivou deskou plynojemů, je zakázáno, případně musí býti připraveny u vnitřního výtahu gumové boty, které musí se při projíždění použít.

(⁴) Při prohlídce nebo práci v prostoru mezi pohyblivou deskou a střešou suchého plynojemů musí býti na střeše plynojemů stálý pozorovatel, který zařídí přivolání pomoci v případě potřeby buď telefonicky, nebo jiným vhodným způsobem.

IV. Závěrečná ustanovení.

§ 78.

Poučení o první pomoci.

Budiž postaráno o to, aby dozorcí byli nejméně jednou za rok poučováni o první pomoci při neštěstích způsobených požáry, výbuchy a jedovatými nebo nedýchacími plyny a zejména o zavedení oživovacích pokusů s použitím a bez použití kyslíku atd.

§ 79.

Služební předpisy.

(¹) Dozorčím osobám koksoven budiž vydáno po 1 výtisku této vyhlášky.

(²) Pro dělnictvo budiž podle této vyhlášky vypracováno služební poučení, které musí býti prokazatelně vydáno každému na závodě pracujícímu dělníku. Toto poučení schvaluje báňské hejt-

manství. (Toto poučení může se sloučiti s poučením, které má býti vypracováno podle § 311 vyhlášky ministerstva průmyslu č. 420/1947 Ů. l. I a podle § 220 vyhlášky ministerstva průmyslu č. 2391/1948 Ů. l. I, případně mohou se vypracovati pro různé provozovny nebo skupiny dělnictva zvláštní poučení.)

§ 80.

Výjimky.

Výjimky z ustanovení této vyhlášky povoluje revírní báňský úřad.

§ 81.

Trestní ustanovení.

Přestupky proti ustanovením této vyhlášky se trestají podle trestního zákona správního č. 88/1950 Sb.

§ 82.

Zrušení starších předpisů.

Touto vyhláškou se zrušují:

1. Výnos revírního báňského úřadu v Ostravě ze dne 12. dubna 1936 č. 51/1936.
2. Výnos revírního báňského úřadu v Praze ze dne 15. srpna 1947 č. 479/1947 a ze dne 27. ledna 1948 č. 257/1948.

§ 83.

Účinnost.

Tato vyhláška nabývá účinnosti 30. dne po vyhlášení.

Báňské hejtmanství v Praze
(Vrchní báňský úřad)

Přednosta:

Ing. Doubrava v. r.

Báňské hejtmanství v Brně
(Vrchní báňský úřad)

Přednosta:

Ing. Kania v. r.